

Just Transition:

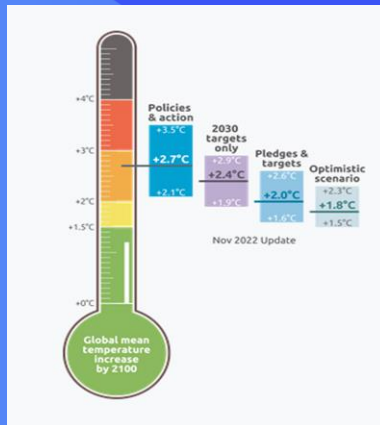
"Wat is nodig om de duurzaamheidstransitie te versnellen?"

Verzekeringsmiddag 14 november 2023

Break-Out Sessie

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Big European insurers 'underwrite 30% of US coal despite net zero pledges'

Lloyd's of London, Zurich and Swiss Re among top 10 insurers of largest US coalmines, study finds

Lloyd's of London has committed to leading the market to a net zero underwriting position, yet it does not mandate or restrict the underwriting policies of its 85 members. Photograph: NBI/Alamy

3 nov 12:00

Rabobank financierde honderden illegale ontbossers in Brazilië

Jasper Been, Jeroen Groot

Gezamenlijk ontbossen die de boeren uit het FD-onderzoek minstens 84.000 hectaren natuur. Foto: Victor Moriyama voor Rainforest Foundation Norway

Open vraag:

Wat is de grootste uitdaging voor de implementatie van 'duurzaamheid' in de dagelijkse bedrijfsvoering?

32

Kennis/competentie
Duurzaam schadeherstel
Veranderbereidheid

Csrd Ideeën

Cultuur Capaciteit
impact Prioriteit

Bewustwording

Binnen sector

Data Kennis
Omvang

Keten Tijdsdruk

Producten
Uitbestedingen

Dubbele materialiteit

Juiste indicatoren

Draagvlak

Stroomlijnen initiatieven

62

Urgentiegevoel

Timing Kwantificeerbaarheid

Bewustzijn Containerbegrip

Concreetheid

Kiezen

De regels Data

Directe aandacht

Realisme Praktisch maken

Kennis

Rapportageverplichtingen

Draagvlak

regelgeving Focus

Mankracht grotere claims

Zichtop impact

Administratieve rompslomp

Introductie

Presentatoren:

- Marloes van Schaik, Sustainable Finance Officer, SFO – DNB
- Paulien Schuurman, Toezichthouder Specialist Expertise Centrum Governance, Gedrag & Cultuur, PhD-kandidaat '*Gedragsperspectief in de duurzaamheidstransitie*' aan Wageningen University & Research.
- Edward Samsom, Toezichthouder Specialist Expertise Centrum Data, Algoritmes & Bedrijfsmodellen, Projectleider implementatie 'duurzaamheid in toezicht'.

Introductie

Opzet presentatie van vandaag:

Doel: Ophalen wat nodig is om de duurzaamheidstransitie te versnellen.

- 'Set the scene'
- Resultaten Self-Assessment verzekeringssector 2023 in het kader van duurzaamheid
- Discussie over uitkomsten, uitdagingen, kansen, belemmeringen en twijfels.

Impact klimaatverandering: Economisch

EUR 97 miljard

EUR 56 miljard

EUR 510 miljard

Invloed van verzekeraars

Verzekeraars kijken met argusogen naar ambitieuze bouwplannen in de polder

Jan-Willem Oomen | Gepubliceerd: 26 aug. 2023 | Gewijzigd: 1 sep. 2023

Welk belang weegt zwaarder: het oplossen van het woningtekort op korte termijn, of voorbereid zijn op klimaatverandering voor de lange termijn? Gemeenten hebben ambitieuze bouwplannen in de polders, maar waterschappen en verzekeraars zijn sceptisch. Nieuwe bewoners kunnen mogelijk direct al rekenen op een hoger eigen risico, of zelfs

KLIMAATPLANNEN GROTE BANKEN, VERZEKERAARS EN PENSIOENFONDSEN SCHIETEN ERNSTIG TEKORT

20 maart 2023

Gedragsperspectief

Behoefte aan:

- Duidelijkheid
- Zekerheid
- Behouden status quo
- Vermijden van verlies

Gedrag:

- Meer waardering voor korte termijn opbrengsten
- Uitstellen of helemaal geen actie plannen

Weerstand (voorbeelden):

- Diffusie over wie verantwoordelijk
- Competitie tussen prioriteiten
- Bron in twijfel trekken

Context en gedrag

Vaak nog abstract

Gevolgen verlopen niet in een lineair proces

Manifestatie gebeurt stapsgewijs over zeer lange tijd.

Onzekerheid en onduidelijkheid

Gebrek aan (historische) data

Collectieve actie

Onomkeerbaar proces

Self assessment 'key take aways'

- 70% verzekeraars maakt actieplannen
- Bij 60% leidt dit tot concrete acties
- Duurzaamheidsrisico's belegd bij een bestuurder.
 - Bij 90% duurzaamheid in beleggingsbeleid.

- Beleid vaak nog niet concreet genoeg gemaakt.
- Inbedding risicomanagement nog onvoldoende
- Risicobereidheid, indicatoren en limieten ontbreken vaak nog.
- Verzekeringsbeleid nog in begin stadium

DNB zal de self-assessment in 2024 een marktbreed vervolg geven.

Verzekeringsbeleid

- 20% geeft zichzelf een voldoende of goed

- 80% onvoldoende
- Staat nog in de kinderschoenen
- Data nog onvoldoende aanwezig in de sector.

Stelling:

"Ik maak mij zorgen over de impact van klimaatverandering op mijn verzekeringsportefeuille"

Verzekeringsbeleid - verwachting

DNB verwacht van de verzekeringssector:

- Duurzaamheid volwaardig onderdeel van premie- reservering en acceptatiebeleid.
- Een gestructureerde manier data verzamelen waarmee (nieuwe) duurzaamheidsrisico's in kaart gebracht kunnen worden
- Deze data gebruiken om producten op een juiste manier te prijzen en op een (prudente) manier te accepteren en reserveren, waarbij ook het maatschappelijke belang van verzekeraarbaarheid een rol kan spelen.

(DNB Gids - Solvency 2 wetgeving, artikel 260 DR)

Bedrijfsmodel en Strategie

- Alle verzekeraars zijn begonnen met het in kaart brengen van de risico's

- Bijna 60% geeft aan dat kwaliteit materialiteitsanalyse (nog) onvoldoende is
- Risico's staan open, onbekend en dus niet beheerst

Stelling:

"Ik weet hoe we de materialiteitsanalyse naar een hoger volwassenheidsniveau kunnen brengen"

Bedrijfsmodel en Strategie - verwachting

DNB verwacht van de verzekeringssector:

- Risico inventarisatie, bijvoorbeeld op basis van scenario's.
- Materialiteitsanalyse aan de hand van geïdentificeerde risico's
- Bepalen consequenties voor Bedrijfsmodel dan wel de Strategie.

(zie DNB-Gids)

Governance

- 95% minimaal 1 lid van het bestuur / directie 'duurzaamheid' in portefeuille.
 - 80 % 'duurzaamheid' intentie
- Merendeel verzekeraars haalt proactief informatie op.

- 75% beperkt uitdragen van intenties, opstellen actieplannen en initiëren van acties.
45% duurzaamheid ook belegt bij relevante SF's

Stelling:

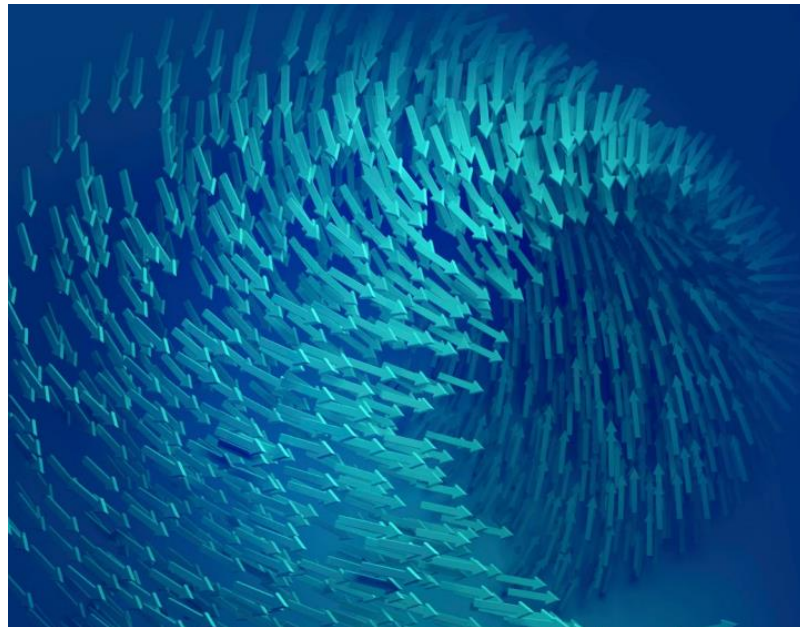
"Ik ervaar binnen onze instelling de ruimte om korte-pijn-lang-geluk besluiten te kunnen nemen"

Governance - verwachting

DNB verwacht van de verzekeringssector:

- Commitment vanuit de top.
- Heldere rol, taak en verantwoordelijkheid.
- Voldoende deskundigheid waarborgen.
- Voldoende capaciteit en middelen.

(DNB Gids)

Risicomanagement

- Alle verzekeraars begonnen met inbedden in risicomanagement

- grote meerderheid (ruim 70%) geeft zichzelf een onvoldoende
- concrete afspraken ontbreken om meten en na te leven (risicobereidheid, limieten, risico-indicatoren).

Stelling:

"Ik weet hoe we binnen ons risicoraamwerk de concrete vertaalslag kunnen maken (risicobeleid, limieten en indicatoren)"

Risicomanagement - verwachting

DNB verwacht van de verzekeringssector:

- Duurzaamheidsrisico's, zowel fysiek als transitie, integraal onderdeel van het risicoraamwerk.
- Risicobereidheid, limieten en indicatoren gedefinieerd die concreet, realistisch en meetbaar zijn en die in lijn zijn met externe uitingen en eventuele commitments.
- De organisatie (intern en extern) rapporteert over deze indicatoren en bijstuurt waar nodig.

(DNB Gids - Solvency 2 wetgeving, artikel 260 DR)

Vervolgstappen 2024 / 2025 en afsluiting

Goede voorbeelden voorhanden

- Van collega instellingen / via Verbond
- Uit de literatuur
- Uit bijvoorbeeld de DNB Klimaat & Milieu Gids.

DNB klimaat gids krijgt in 2024 ws update

- Nieuwe good practices toevoegen.
- Oproep: wilt u good practices delen!

Ook in 2024 monitoren van de financiële sector op 'duurzaamheid'.

- Vervolg aan de self assessment
 - Nu voor de gehele sector
 - Waar nodig: in gesprek
 - Bepalen vanaf wanneer handhavend optreden
-
- DNB blijft ook in 2024 met u in gesprek over het thema 'duurzaamheid'

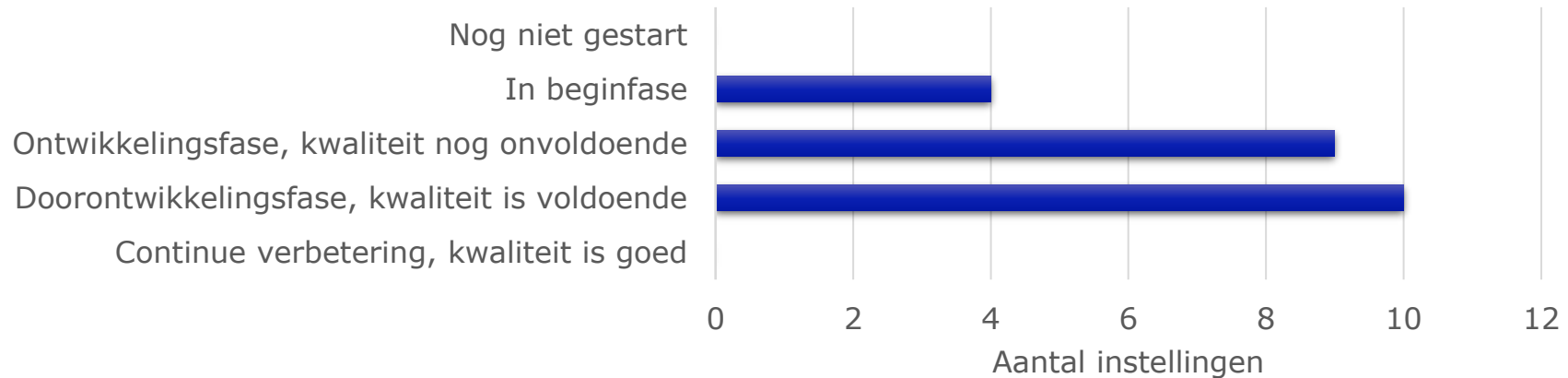
Conclusie

Bijlage

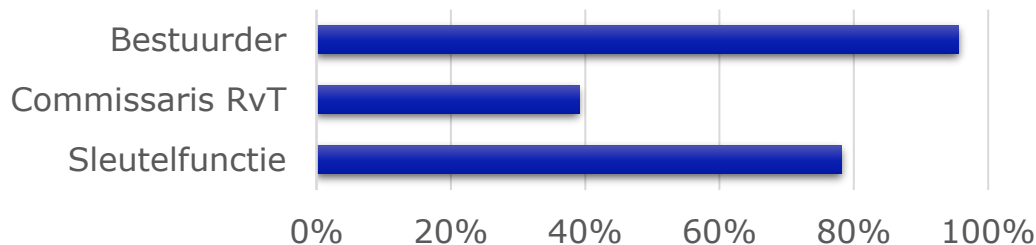
Self assessment, Bedrijfsmodel en Strategie

In welke fase bevinden de instellingen zich in kaart brengen duurzaamheidsrisico's?

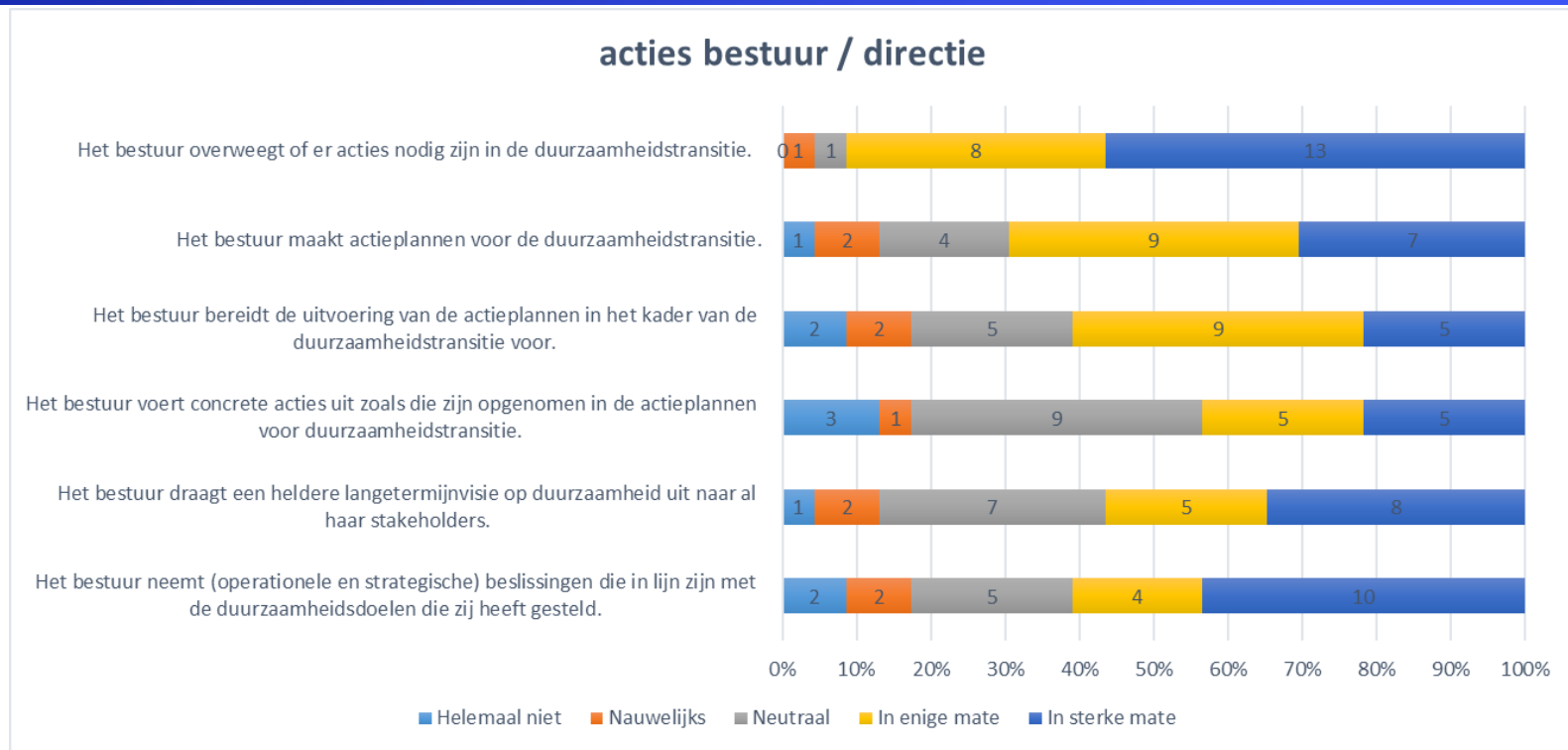
Self assessment, Governance (1)

Idealiter zijn duurzaamheidsrisico's belegd bij een bestuurder, een commissaris binnen de RvT én een sleutelfunctiehouder. Onderstaande grafiek laat zien hoe vaak duurzaamheid is belegd bij deze functies.

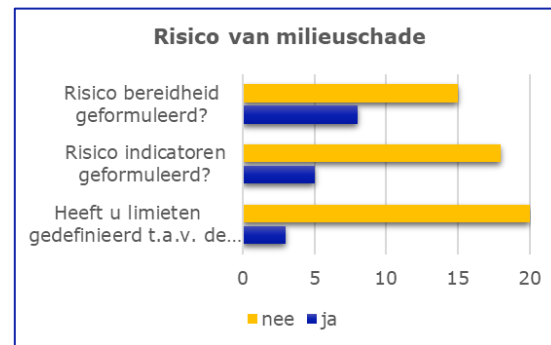
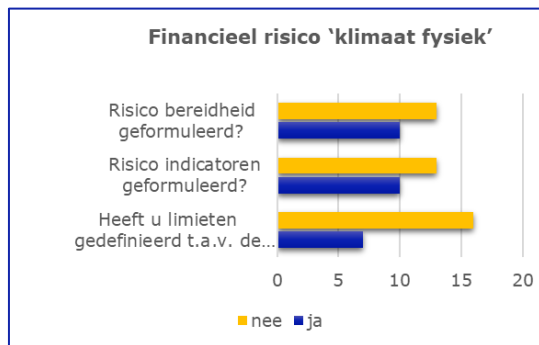
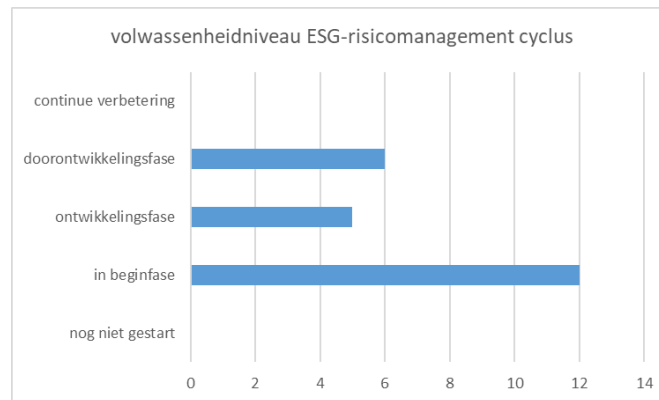
- 30% van de verzekeraars heeft duurzaamheid in alle drie de gremia belegd
- Er zijn geen verzekeraars die duurzaamheid in geen van deze gremia hebben belegd
- Bij de vaststelling van de jaarlijkse performance van het bestuur worden duurzaamheid performance indicatoren bij meer dan de helft van de verzekeraars (soms) meegewogen

Self assessment, Governance (2)

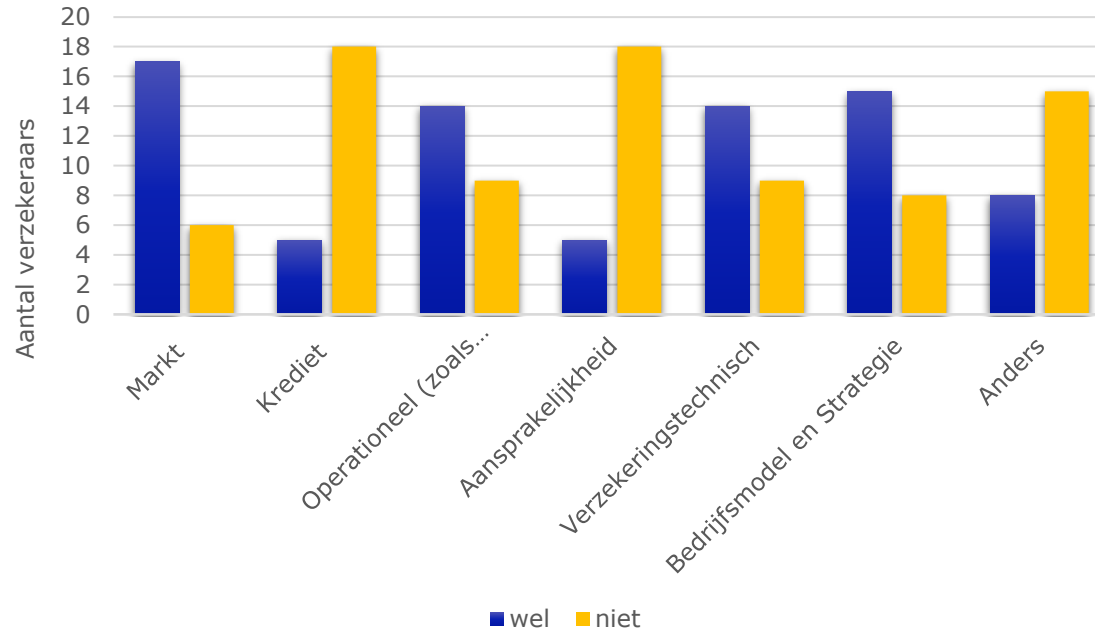
Self assessment, Risicomanagement (1)

- In welke fase bevindt de integratie van duurzaamheidsrisico's in de risicomanagement cyclus van uw instelling?
- Zijn risicobereidheid, indicatoren en limieten gedefinieerd?

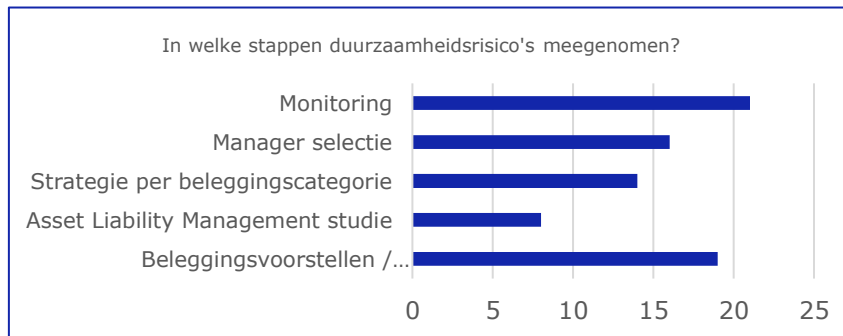
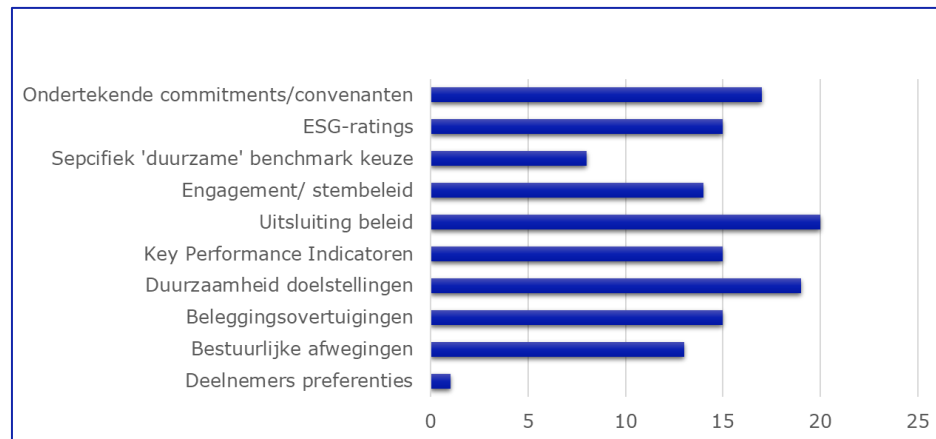
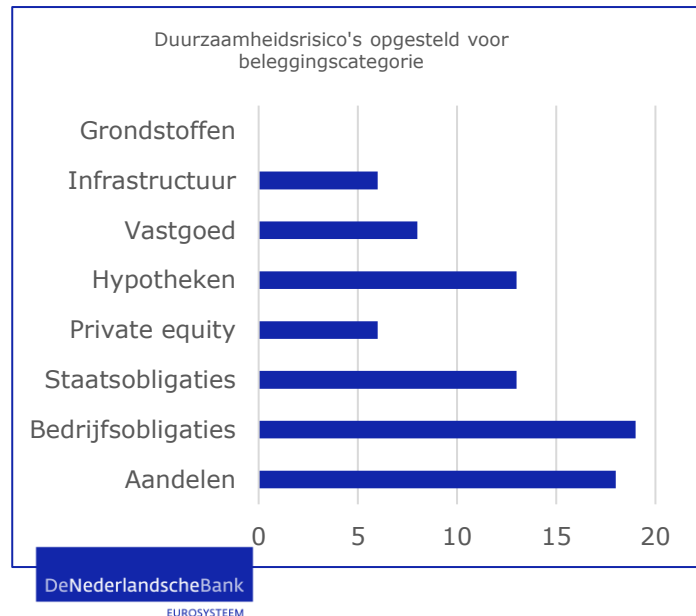
Self assessment, Risicomanagement (2)

Waar vallen duurzaamheidsrisico's in het risicoraamwerk van uw instelling onder?

Self assessment, Beleggingsbeleid

21 van 23 verzekeraars heeft formeel duurzaam beleggingsbeleid opgesteld

Self assessment, Verzekeringsbeleid

